

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/68/2020
Identifikačné číslo spisu: 4117203712
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4117203712.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: STELLIUM s.r.o., so sídlom Miletičova 568/32, Bratislava, IČO: 45 707 189 zas. Mgr. Silviou Moravčíkovou, advokátkou so sídlom Mikulášska 29, Bratislava proti žalovanej: Slovenská republika, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, Bratislava, IČO: 30 416 094 za účasti intervenienta na strane žalovanej: Okresný úrad Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 41.000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 14C/15/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. júla 2019, č.k. 6Co/66/2019-287, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaná nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 15. októbra 2018 č. k. 14C/15/2017-209 (ďalej len „súd prvej inštancie“) v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania a žalovanej a intervenientovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Odvolací súd poukázal na to, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplatenia istiny titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“). Podľa žalobcu nesprávny úradný postup spočíval v nesprávnom doručovaní pozvánky na skúšku ako aj v nesprávnom vyhotovení skúšky. Žalobca tvrdil, že v dôsledku nesprávneho

doručenia pozvánky na skúšku sa konateľ nemohol zúčastniť skúšky v júni, ale až v ďalšom termíne, a to v mesiaci september 2013. Písomná skúška pozostávala z testu a prípadových štúdií. Odpovede na prípadové štúdie písal konateľ priamo na hárok s ich zadaniami. Pri požiadaní jedného z členov skúšobnej komisie o vysvetlenie zadania k predposlednej piatej otázke, bol upozornený, že odpovede je potrebné prepísať na osobitný čistý hárok. V stave nadmernej psychickej záťaže pred zodpovedaním poslednej otázky a dokončením testu, konateľ v zostávajúcom časovom limite na vykonanie skúšky podľa pokynu komisie prepisoval svoje odpovede na osobitný hárok, pričom sa dopustil niekoľkých chýb. Skúšobná komisia pri hodnotení jeho odpovedí nezohľadnila jeho pôvodne odpovede vypracované na hárku so zadaniami prípadových štúdií, ktoré boli správne. Nevzala do úvahy, že k pochybeniam odpovedí na osobitnom hárku došlo len z nepozornosti konateľa pri ich prepisovaní. V dôsledku tejto skutočnosti konateľ nezískal dostatočný počet bodov a skúšku v tomto termíne nezložil. Navyše konateľ bol poškodený priznaním len kráteného počtu bodov za odpovede na otázky, ktoré boli koncipované s nepresným vymedzením požadovanej odpovede. Žalobca si uplatnil pred podaním nároku na súd u žalovanej žiadost' o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, keď jeho nárok nebol uspokojený do 6 mesiacov od podania žiadosti. Súd prvej inštancie mal nesprávny úradný postup v časti doručovania pozvánky na skúšku preukázaný, avšak za nesprávny úradný postup nepovažoval priebeh skúšky a vyhodnotenie skúšky skúšobnou komisiou a zároveň mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v preukázaní výšky ušlého zisku a ani nepreukázal bezprostrednú existenciu príčinnnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Súd nemal za preukázané, že nesprávne doručenie pozvánky na skúšku odbornej spôsobilosti bolo jedinou bezprostrednou príčinou toho, že došlo k oddialeniu dosahovania zisku z prevádzkovania taxi služby.

3. Odvolací súd vzhľadom na vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku súdom prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Žalobca v odvolaní namietal tie isté dôvody ako pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite vypořiadal, a preto odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie bez toho, aby bolo potrebné na zdôraznenie jeho správnosti uvádzať nové dôvody.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

5. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ odôvodnil nedostatočným odôvodnením rozhodnutia. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že v odvolaní namietal tie isté dôvody ako pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd neuviedol prečo sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že vpisovanie odpovedí na prípadové štúdie priamo do zadania bolo jeho chybou, keď zo Skúšobného poriadku, zo zákona, ani z vykonávacej vyhlášky nevyplýva povinnosť uvádzať odpovede len na špeciálny formulár, nevysvetlil z akého dôvodu nezohľadnil pri rozhodovaní o dôvodnosti nároku odborné stanovisko občianskeho združenia Komplex centrum a odborné vyjadrenie Katedry logiky a metodológie UK, nevysvetlil z akého dôvodu nezohľadnil stanovisko prof. J. Z., nereagoval na námietku dovolateľa spochybňujúcu záver súdu prvej inštancie, že na hodnotenie postupu úradu neboli potrebné odborné znalosti, nevysvetlil z akého dôvodu považoval postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania ohľadom výšky ušlého zisku za správny, ako aj prečo neprihliadol na námietky dovolateľa vznesené v tejto súvislosti v odvolaní a neuviedol, prečo po oboznámení sa s jeho odvolaním súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že neboli splnené ostatné podmienky na prevádzkovanie taxislužby.

6. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ vymedzil otázku „či postup úradu počas priebehu skúšky a pri jej vyhodnocovaní nemožno považovať za nesprávny úradný postup,“ poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/60/2003. Keďže namietal nesprávnosť úradného postupu, bolo potrebné posúdiť či uvádzané skutočnosti možno považovať za nesprávny postup úradu. Odvolací súd sa od judikátu odklonil, keď sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že postup úradu nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Zo Skúšobného poriadku, ani zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, na akom hárku papiera má byť vypracovaná písomná časť skúšky.

7. Dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla napadnutého rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

10. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

12. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd poukazuje na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry EŠLP.

13. K námietkam dovolateľa vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku dovolací súd poukazuje na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V preskúmvanej veci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci s tým, že sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie. Uvedený postup je v súlade s § 387 ods. 2 CSP, ktoré ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdí. Pod vecnou správnosťou je potrebné rozumieť správne zistenie skutkového stavu, správnu aplikáciu a interpretáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav a zároveň aj skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanoveniami procesného práva. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Z jeho obsahu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku.

14. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými predpokladmi na vznik zodpovednosti štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., t.j. v odsekoch 36. až 38. s nesprávnym úradným postupom, v odseku 40. s existenciou škody a v odseku 41. s príčinnou súvislosťou. Súd prvej inštancie v bode 37. odôvodnenia o.i. vysvetlil prečo požiadavku komisie na prepísanie odpovedí na správny

formulár nemožno považovať za nedôvodnú, vyjadril sa k neprehľadnosti odpovede na otázku č. 3, pričom sám dovolateľ uviedol, že prepisom došlo k neprehľadnosti, uviedol prečo nie je oprávnený skúmať správnosť odpovedí, keďže orgánom na posudzovanie správnosti otázok je v zmysle zákona a vyhlášky výlučne skúšobná komisia a tiež poukázal na predložené odborné vyjadrenia, teda súd prvej inštancie sa vysporiadal o.i. so všetkými skutočnosťami, ktoré dovolateľ následne opakovane namietal v odvolaní vo vzťahu k prvému predpokladu zodpovednosti. V odseku 40. odôvodnenia rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal s námietkami dovolateľa vo vzťahu k druhému predpokladu zodpovednosti štátu, kde o.i. uviedol, že ak bol nesprávny úradný postup jedinou skutočnosťou, ktorá zasiahla do deja vedúceho k ušlému zisku, bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že v rozhodnom čase boli všetky ostatné podmienky na prevádzkovanie taxi služby splnené, k čomu nedošlo a v odseku 41. vo vzťahu k tretiemu predpokladu uviedol, že na prevádzkovanie taxislužby sa vyžaduje splnenie viacerých podmienok, pričom nemal preukázané, že tieto boli dané v čase konania skúšky.

15. Dovolací súd tiež uvádza, že podľa judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nesúhlas s právnym posúdením veci (R 24/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

16. V zmysle uvedeného dovolacie námietky dovolateľa podľa 420 písm. f) CSP nie sú dôvodné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

17. Dovolateľ právnú otázku, z ktorej vyvodzoval prípustnosť dovolania vymedzil tak „či postup úradu počas priebehu skúšky a pri jej vyhodnocovaní nemožno považovať za nesprávny úradný postup,“ poukazujúc na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/60/2003, v ktorom NS SR vyslovil čo možno považovať za nesprávny úradný postup. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd sa od uvedeného judikátu odklonil, keď sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že postup úradu počas priebehu skúšky a pri jej vyhodnocovaní nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Dovolateľ mal za to, že dôvodom odkladu prevádzkovania taxislužby bol s odvolaním sa na uvádzaný judikát nesprávny postup úradu. Dovolací súd poukazuje na to, že žalobca v danom prípade nevyužil právnu ochranu v správnom súdnictve podľa zákona č. 162/20015 Z.z. Správny súdny poriadok. V takom prípade by rozhodnutie správneho súdu bolo záväzné pre súd konajúci o náhrade škody spôsobenej tvrdým nesprávnym postupom orgánu verejnej správy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

18. Právna otázka nesprávneho úradného postupu, resp. iného zásahu orgánu verejnej správy podľa § 252 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok patrí do právomoci správneho súdu. Dovolací súd túto otázku rieši v konaní o nárokoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. iba ako predbežnú a nie ako právnú otázku podľa § 421 ods.1, písm. a) CSP. Otázka nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej správy, resp. iného zásahu orgánu verejnej správy môže byť dovolacím súdom v civilnom konaní riešená iba ako predbežná.

19. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1, písm. a) CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalobcu nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

20. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade rovnako tak odôvodnenie dovolania nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP, keďže nejde o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a teda odvolací súd sa napadnutým rozhodnutím nemohol odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP, a teda na podklade dovolania nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

21. Dovolací súd na záver dodáva, že aj keby pristúpil k posúdeniu uvedenej právnej otázky, splnenie tejto podmienky je len jednou z troch, ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby štát zodpovedal za škodu v zmysle § 514/2003 Z.z., pričom z rozhodnutí súdov vyplýva, že dospeli k záveru, že nebol preukázaný ani vznik škody a ani príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

22. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.